

Zienswijze NRD: MER Windlocaties gemeente Diemen

Van: coöperatie De Windvogel en coöperatie Diemerwind

Betreft: Notitie Reikwijdte en Detail (NRD)

Datum: 31 oktober 2022

Geacht college van B&W van de gemeente Diemen,

Graag reageren wij op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau die is opgesteld voor de planMER voor windenergie in Diemen. Wij zijn twee burger energie coöperaties die coöperatieve windmolens willen bouwen in Diemen. Voor de ontwikkeling van deze windmolens noemen wij in deze zienswijze een aantal punten die belangrijk zijn om in deze fase van het onderzoek mee te nemen. Dit om de ontwikkeling in de toekomst te vergemakkelijken via informatie die nu via een plan MER op tafel kan komen. Onderstaand onze punten, per categorie:

- 1. Zoeklocaties buurgemeenten:** de zoekgebieden van Diemen liggen in de invloedssfeer van zoekgebieden in de gemeente Amsterdam en mogelijk ook in Gooise Meren. In 1.3 wordt aangegeven dat op een later moment afgestemd worden met de buurgemeenten of meenemen van deze zoekgebieden in het kader van dit MER nodig is en zo ja, in welke vorm. Onze coöperaties kijken ook graag over de gemeentegrenzen en werken samen met de Amsterdamse coöperaties. Daarom adviseren we om in dit MER ook de Amsterdamse zoekgebieden mee te nemen, en indien Gooise Meren nog opties open heeft staan, deze ook mee nemen. Reden hiervoor is dat de onderzoeken voor een MER veel tijd kosten en het een gemiste kans zou zijn als een deel van het onderzoek over gedaan moet worden wanneer blijkt dat bijvoorbeeld een lijnopstelling langs het Amsterdam Rijn kanaal op Diemens grondgebied doorgaand naar Amsterdams grondgebied een goede optie zou blijken om bepaalde redenen.
- 2. Turbine hoogtes:** In de NRD wordt geen bandbreedte van turbine hoogtes genoemd. Wij interpreteren dat dit nog is uit te werken in de MER of opgehaald wordt bij het rondetafelgesprek. Echter is de NRD een document om richting te geven aan wat er in de MER onderzocht gaat worden. We zouden graag willen zien dat in de MER verschillende turbine hoogtes onderzocht worden variërend van 147 tot 200 meter tiphoogte. Dit heeft een aantal redenen.
 - Ten eerste is een tiphoogte van 147 meter momenteel zeer moeilijk tot onmogelijk om financieel rond te rekenen. Hoe hoger de windturbine en hoe groter de rotor, hoe hoger de energieopbrengst. De businesscase van een turbine met 147 m tiphoogte is zo krap dat elke tegenslag in de kosten het project onrendabel kan maken. Een voorbeeld is een extra bekabeling of een talud dat doorkruist moet worden ten behoeve van een toegangsweg. De Windvogel heeft deze negatieve ervaring momenteel in andere windprojecten.
 - Ten tweede vinden wij het verstandig om de gemeente Amsterdam te volgen in het onderzoeksproces. In Amsterdam zijn 3 windturbineklassen meegenomen in de MER: 150m tiphoogte met een rotor van 100m, 150 meter tiphoogte met een rotor van 130m en 200m tiphoogte met een rotor van 160m. In de NRD is een bandbreedte van tiphoogte en rotor opgenomen.

- Ten derde is de verkrijgbaarheid van turbines met een tiphoogte van 147 meter sterk aan het afnemen. Dat is een trend die zich doorzet in de komende jaren. Dit betekent dat de keuze tussen turbines steeds kleiner wordt en dus eerder gekozen moet worden voor een minder stille of een duurdere turbinetype.
 - Ten vierde vinden wij het belangrijk om te kiezen voor een maximale energieopbrengst, met zo min mogelijk windmolens en dus zo min mogelijk impact, een optimaal energielandschap met gebruikmaking van de meest acceptabele locaties.
3. **Aantal te onderzoeken windturbines:** Technisch gezien passen in het zoekgebied A en B geen twee windturbines. Zij zijn nu aangeduid als twee zoekgebieden maar in feite zou dat zoekgebied A1 en A2 moeten zijn. In totaal zijn er dus maximaal 4 windlocaties te onderzoeken in het MER. Ook moet de impact van de rotor op het aantal te plaatsen windturbines meegenomen worden. Namelijk hoe groter de rotordiameter, hoe groter de aan te houden onderlinge afstand. Dus bij een rotor van 160m is de energieopbrengst hoger, maar kunnen er minder windturbines geplaatst worden omdat de onderlinge afstand groter moet zijn.
 4. **Indicatieve opstellingsvarianten:** In 3.1.3 en 3.1.4 wordt aangegeven dat er 4 alternatieven van opstellingen onderzocht worden. Betekent dit ook dat alleen deze 4 alternatieven vergund kunnen worden? Wij uiten hier onze zorg omdat mogelijk een andere, samengestelde variant ook als beste voorkeursalternatief uit de bus zou kunnen komen. Is het mogelijk om flexibiliteit in het MER aan te brengen?
 5. **Geluid (1):** In 3.4.2 wordt aangegeven dat er verschillende geluidcontouren worden berekend. De bandbreedte van de geluidcontouren zou afgestemd kunnen worden met andere onderzoeken zoals in Amsterdam, waar een bandbreedte van 42 tot 47 dB wordt gehanteerd. In Utrecht is recent gekozen voor een bandbreedte van 37 tot 50 dB, wat onze voorkeur heeft. Dit maakt het mogelijk om een optimale keuze te maken tussen stille turbines en goede energieopbrengst. We willen tevens erop wijzen om bij het aantal gehinderde woningen ook de woonboten mee te nemen.
 6. **Geluid (2):** Is het mogelijk om ook per alternatief een relatieve beoordeling uit te voeren, waarmee een verband gelegd wordt tussen de geluidseffecten van een alternatief en de betreffende energieopbrengst? Om de relatieve beoordeling uit te voeren wordt het aantal woningen binnen de berekende geluidscontour gedeeld door de jaarproductie in GWh/jaar.
 7. **Geluid (3):** Kan in het MER het effect van de stille modus/andere mitigatie inzichtelijk gemaakt waarbij wordt voldaan aan twee of drie verschillende geluidsniveaus (bijv 43, 45, 47 dB) en met tevens inzicht in de gederfde energieopbrengst? Dit is belangrijk bij het opstellen van de businesscase. De stille modus is een maatregel om geluid te reduceren, bijvoorbeeld in de nachtelijke uren wanneer het wegverkeerlawaai minder is dan overdag.
 8. **Gezondheid:** In tabel 1 worden alle milieuaspecten die in de MER onderzocht worden benoemd. In de gemeente Amsterdam wordt als extra aspect ook gezondheid meegenomen, via een gezondheidseffectanalyse (GES). Bij de bepaling van de zogenaamde GES-score voor het onderdeel geluid, wordt de geluidsbelasting ter plaatse van omliggende woningen

beschouwd. De GES-beoordeling van wegverkeer wordt gehanteerd om het gecumuleerde geluidsniveau om te rekenen naar een GES-score. Elke woning krijgt een GES-score waarbij cumulatie met andere bronnen is verwerkt. De gemeente Diemen zou kunnen overwegen ook een GES analyse uit te voeren.

9. **Slagschaduw:** bij de analyse van de hoeveelheid slagschaduw wordt een aantal gevoelige objecten binnen de berekende slagschaduwcontouren (uren schaduw per jaar) in kaart gebracht. Kan hier ook gewerkt worden met verschillende contouren, bijvoorbeeld 0, 6 of 10 uren slagschaduw per jaar. Wanneer er 10 uren slagschaduw per jaar valt, kan dan berekend worden hoeveel energiederving er plaatsvindt door het stilzetten van de windmolen met een slagschaduwregeling? En dit ook voor het mitigeren van 6 naar 0 uur slagschaduw?

10. **Landschap, natuur en biodiversiteit:** De mogelijke impact door de aanleg van toegangswegen is niet genoemd bij de landschappelijk impact. Sommige zoeklocaties vragen om de aanleg van een tijdelijke toegangsweg via de A1, wat invloed heeft op het aanzicht van het talud.

Met vriendelijke groet,

Inge Verhoef en Kjell Schippers, coöperatie De Windvogel

Harry Kemps, Jorrit Leijting en Fred Vos, coöperatie Diemerwind